

Fremsat den 27. maj 2010 af Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner

(Forhøjelse af det betingede bloktilskud og nedsættelse af bloktilskud ved budgetoverskridelser)

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 561 af 19. juni 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 14, stk. 3, ændres »1 mia. kr.« til: »3 mia. kr.«

2. Efter § 14 indsættes:

»§ 14 a. Tilskuddet efter § 14 nedsættes efter reglerne i denne paragraf med et beløb, som udgør forskellen mellem de budgetterede og de regnskabsførte serviceudgifter for året før tilskudsåret, dog højst 3 mia. kr. Ved opgørelsen af nedsættelsen foretages de nødvendige korrektioner.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren foretager en foreløbig opgørelse og afregning af nedsættelsen på grundlag af Danmarks Statistiks opgørelse af de kommunale regnskaber. Nedsættelsen afregnes i månederne oktober, november og december i tilskudsåret.

Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren foretager en endelig opgørelse og afregning af nedsættelsen på grundlag af kommunernes revisionspåtegnede regnskaber.

Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler for opgørelse og afregning af nedsættelsen, herunder om indhentelse af særlige revisionserklæringer vedrørende regnskabsaflæggelsen og om de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2011.

Stk. 2. § 14 a, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, har virkning fra og med tilskudsåret 2012.

§ 3

Forslag til revision af § 14 a, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, fremsættes for Folketinget i folketingsåret 2013-14.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og formål

Lovforslaget er et led i udmøntningen af aftalen af 25. maj 2010 mellem regeringen og Dansk Folkeparti om genopretning af dansk økonomi.

Siden 2009 har 1 mia. kr. af det kommunale bloktilskud været betinget af, at kommunerne har budgetteret deres udgifter i overensstemmelse med det aftalte. Det har medvirket til at give kommunerne et incitament til at budgettere i overensstemmelse med det, der er aftalt mellem regeringen og kommunerne.

Imidlertid er der med aflæggelsen af de kommunale regnskaber for i 2009 konstateret en betydelig overskridelse af de kommunale budgetter for 2009. Det må på den baggrund vurderes, at der er behov for en justering af ordningen, således at det betingede bloktilskud ikke kun er betinget af, at kommunerne budgetterer i overensstemmelse med aftalen, men også af at kommunerne samlet set overholder de budgetter, som de har vedtaget.

Det foreslås, at det betingede bloktilskud forhøjes fra 1 mia. kr. til 3 mia. kr. I budgetåret vil det betingede bloktilskud som hidtil blive udbetalt til kommunerne, hvis de budgetterer inden for det aftalte niveau. Hvis budgetterne ikke ligger inden for det aftalte, vil det betingede bloktilskud helt eller delvist blive reduceret.

Med lovforslaget indføres der endvidere en ordning, som tilskynder kommunerne til at overholde deres budget. Hvis kommunerne under ét overskrider de budgetterede serviceudgifter, vil bloktilskuddet inden for en ramme på 3 mia. kr. blive reduceret tilsvarende. Baggrunden er den betydelige budgetoverskridelse af serviceudgifterne, som fandt sted i 2009, men der har også i tidligere år været overskridelser af de samlede budgetter. Ordningen med det betingede bloktilskud bliver hermed udbygget, således at kommunerne ikke kun tilskyndes til at budgettere inden for det aftalte niveau, men også til at overholde det budgetterede.

Udbygningen af ordningen med det betingede bloktilskud skal ses i sammenhæng med yderligere planlagte initiativer til justering af aftalesystemet med henblik på, at de kommunale budgetter overholdes. Herved kan budgetternes styringsrolle i den enkelte kommune sikres og den makroøkonomiske koordinering af kommunernes økonomi med den samlede samfundsøkonomi forbedres. Blandt disse yderligere initiativer indgår først og fremmest indførelse af et egentligt halvårsregnskab. Halvårsregnskabet planlægges at skulle behandles og godkendes af kommunalbestyrelsen i september måned

i budgetåret, og vil bl.a. muliggøre en hurtigere opfølgning på eventuelle afvigelser fra det budgetterede og forventede for det 1. halvår og dermed også nedbringe risikoen for afvigelser mellem regnskab og budget på helårsbasis.

2. Gældende ret

Kommunerne modtager hvert år et generelt tilskud fra staten – det såkaldte bloktilskud. Der indgår for det enkelte år en særlig forhøjelse af bloktilskuddet med henblik på at sikre, at kommunerne kan finansiere det udgiftsniveau, der er aftalt med regeringen for det pågældende år. Denne forhøjelse kaldes balancetilskuddet.

En del af bloktilskuddet fordeles til kommunerne som led i de kommunale udligningsordninger, mens den resterende del fordeles til kommunerne efter indbyggertal. Bloktilskuddet afregnes til kommunerne med en tolvtedel hver måned, og der foretages hvert år en midtvejsregulering af tilskuddet, som afregnes i de sidste tre måneder af året.

Fra og med tilskudsåret 2009 blev 1 mia. kr. af det nævnte balancetilskud gjort betinget af, at kommunernes budgetterede udgifter i tilskudsåret efter finansministerens vurdering svarer til de forudsætninger, der har ligget til grund for forhøjelsen.

3. Lovforslagets indhold

Lovforslaget indebærer, at det betingede bloktilskud forhøjes fra 1 til 3 mia. kr. Samtidig indføres der med lovforslaget en ordning, som betyder, at hvis kommunerne overskrider de budgetterede serviceudgifter, nedsættes bloktilskuddet tilsvarende inden for en ramme på 3 mia. kr.

Formålet med lovforslaget er at styrke kommunernes incitamenter til at budgettere i overensstemmelse med det aftalte samt at tilskynde kommunerne til at holde de realiserede udgifter inden for det budgetterede niveau.

Det foreslås, at indenrigs- og sundhedsministeren på grundlag af Danmarks Statistiks opgørelse af kommunernes regnskaber i maj måned i året efter regnskabsåret foretager en foreløbig opgørelse af nedsættelsen. Den foreløbige nedsættelse afregnes i tre rater i månederne oktober, november og december.

I efteråret i året efter regnskabsåret skal kommunerne indsende revisionspåregnede regnskaber for regnskabsåret. Hvis revisionens gennemgang af de kommunale regnskaber indebærer ændringer, vil nedsættelsen blive reguleret tilsvarende.

Det indgår i lovforslaget, at bestemmelsen i § 14 a, tages op til revision i folketingsåret 2013-14.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget tilskynder kommunerne til at holde deres udgifter inden for det aftalte niveau.

Hvis kommunernes budgetter eller regnskaber overskrider det aftalte, vil det kommunale bloktilskud blive nedsat. Der er i begge tilfælde tale om kollektive nedsættelser, det vil sige nedsættelser af det samlede bloktilskud for kommunerne.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget tilskynder kommunerne til at overholde de aftalte udgiftsrammer såvel som budgettet.	Hvis kommunerne ikke budgetterer i overensstemmelse med det aftalte eller hvis de overskrider deres budgetter, vil det kommunale bloktilskud blive reduceret.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede ændring betyder, at det betingede bloktilskud forhøjes fra 1 til 3 mia. kr.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse i § 14 a betyder, at der indføres en ordning, som indebærer, at hvis kommunerne overskrider de budgetterede serviceudgifter, nedsættes bloktilskuddet tilsvarende inden for en ramme på 3 mia. kr.

6. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget er samtidig med fremsættelsen sendt i høring i KL.

En eventuel overskridelse af de budgetterede serviceudgifter vil kunne konstateres, når Danmarks Statistiks opgørelse af de kommunale regnskaber foreligger i maj måned i året efter budgetåret. Ved sammenligning af de budgetterede og regnskabsførte udgifter er det nødvendigt at foretage visse korrektioner, jf. stk. 1.

Bestemmelsen i stk. 4 indeholder derfor en bemyndigelse til indenrigs- og sundhedsministeren til at opgøre de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab. Der skal korrigeres for eventuelle ændringer i regler og opgaver, som er gennemført efter kommunernes budgetlægning. Endvidere kan der bl.a. være tale om korrektioner for ændrede forudsætninger om pris- og lønudviklingen i den kommunale sektor.

På grundlag af Danmarks Statistiks opgørelse af kommunernes regnskaber i maj måned i året efter regnskabsåret foretager indenrigs- og sundhedsministeren en foreløbig opgørelse af nedsættelsen, jf. stk. 2. En eventuel foreløbig beregnet nedsættelse af det kommunale bloktilskud efter denne bestemmelse vil kunne udmeldes til kommunerne samtidig med den generelle udmelding af tilskuds- og udligningsbeløb til kommunerne den 1. juli. Nedsættelsen vil herefter blive afregnet i tre rater i månederne oktober, november og december, det vil sige samtidig med midtvejsreguleringen af bloktilskuddet.

Umiddelbart efter at revisionen har afgivet beretning om regnskabet til kommunalbestyrelsen, skal opgørelsen af kommunernes serviceudgifter sendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet sammen med eventuelle bemærkninger fra revisionen hertil. Såfremt revisionens bemærkninger til opgørelsen giver anledning til et andet niveau for serviceudgifterne end det, der fremgik af

kommunernes regnskaber, vil Indenrigs- og Sundhedsministeriet på basis af revisionens bemærkninger foretage en endelig opgørelse og afregning af nedsættelsen, jf. stk. 3.

Til § 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2011. Det betingede bloktilskud for 2011 vil således blive forhøjet til 3 mia. kr.

Bestemmelserne i § 1, nr. 2, har virkning fra tilskudsåret 2012. Det betyder, at bloktilskuddet for 2012 vil blive nedsat, hvis kommunerne overskrider de budgetterede serviceudgifter for 2011.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse i § 3 indebærer, at bestemmelsen i § 14 a, tages op til revision i folketingsåret 2013-14.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 561 af 19. juni 2009, foretages følgende ændringer:

Stk. 3. Finansministeren kan med virkning for tilskudsåret med Finansudvalgets tilslutning forhøje eller nedsætte tilskuddet opgjort efter stk. 2, hvis hensynet til en balanceret udvikling i den kommunale økonomi taler herfor. Hvis tilskuddet forhøjes, kan finansministeren beslutte, at en andel af tilskuddet på op til 1 mia. kr. kun udbetales til kommunerne, hvis kommunernes budgetterede udgifter for tilskudsåret efter finansministerens vurdering svarer til de forudsætninger, der har ligget til grund for forhøjelsen.

1. I § 14, *stk. 3*, ændres »1 mia. kr.« til: »3 mia. kr.«.

2. Efter § 14 indsættes:

»§ 14 a. Tilskuddet efter § 14 nedsættes efter reglerne i denne paragraf med et beløb, som udgør forskellen mellem de budgetterede og de regnskabsførte serviceudgifter for året før tilskudsåret, dog højst 3 mia. kr. Ved opgørelsen af nedsættelsen foretages de nødvendige korrektioner.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren foretager en foreløbig opgørelse og afregning af nedsættelsen på grundlag af Danmarks Statistiks opgørelse af de kommunale regnskaber. Nedsættelsen afregnes i månederne oktober, november og december i tilskudsåret.

Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren foretager en endelig opgørelse og afregning af nedsættelsen på grundlag af kommunernes revisionspåregnede regnskaber.

Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler for opgørelse og afregning af nedsættelsen, herunder om indhentelse af særlige revisionserklæringer vedrørende regnskabsaflæggelsen og om de nødvendige korrektioner ved sammenligning af budget og regnskab.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2011.

Stk. 2. § 14 a, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, har virkning fra og med tilskudsåret 2012.

§ 3

Forslag til revision af § 14 a, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, fremsættes for Folketinget i folketingsåret 2013-14.